

Handläggare	Till
Stadsledningskontoret Anton Västberg Telefon: 08-508 29 305	Kommunstyrelsen
Exploateringskontoret Martin Skillbäck Telefon: 08-508 26 276	Exploateringsnämnden 2015-02-19
Trafikkontoret Sofi Persson Telefon: 08-508 26 115	Trafiknämnden 2015-02-19
Stadsbyggnadskontoret Jenny Kihlberg Telefon: 08-508 27 379	Stadsbyggnadsnämnden 2015-02-19
Miljöförvaltningen Anette Jansson Telefon: 08-508 28 820	Miljö- och hälsoskydds-nämnden 2015-02-17
Södermalms stadsdelsförvaltning Mats Christenson Telefon: 08-508 12 201	Södermalms stadsdelsnämnd 2015-02-19

Förlängning av tunnelbanan från Kungsträdgården till Nacka C

Remiss från förvaltningen för utbyggd tunnelbana, Stockholms läns landsting.

Kontorens förslag till beslut

Kommunstyrelsen, exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden och Södermalms stadsdelsnämnd beslutar var och en för sig följande.

1. Som svar på remissen ”Samråd om ny tunnelbana till Nacka” hänvisas till vad som sägs i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, trafikkontorets, stadsbyggnadskontorets, miljöförvaltningens och Södermalms stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande.
2. Beslutet i ärendet justeras omedelbart.

Lars Rådch
Stadsdirektör

Krister Schultz
Förvaltningschef
Exploateringskontoret

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef
Trafikkontoret

Anette Scheibe Lorentzi
Förvaltningschef
Stadsbyggnadskontoret

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef
Miljöförvaltningen

Christina Rapp Lundahl
Förvaltningschef
Södermalms stadsdelsförvaltning

Sammanfattning

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT, Stockholms läns landsting) har bett Stockholms stad att yttra sig om lägen för nya stationsuppgångar till tunnelbanan, enligt bifogad samrådsfolder, inför upprättande av järnvägsplan, miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Tillståndsansökan, enligt miljöbalken, för utbyggnaden av tunnelbana på sträckan Kungsträdgården – Nacka C kommer också att upprättas.

Samrådsperiod är 9 feb – 12 mars 2015. Yttrandet från Stockholms stad ska ha inkommit till FUT senast den 12 mars 2015.

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och Södermalms stadsdelsförvaltning är positiva till att en utbyggnad av tunnelbanan i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling sker. Staden deltar aktivt i detta arbete och anser att utbyggnaden är mycket viktig för såväl staden som regionen.

Staden anser att det är mycket viktigt att tillsammans med FUT fortsätta att studera lägen för stationsentréer, och utformning av dessa, för station Sofia.

Vid Renstiernas gata och Tjärhovsplan ligger en viktig bytespunkt för buss och dit kommer många av tunnelbanans resenärer att ta sig för att fortsätta sin resa. Det bör eftersträvas att bytet mellan tunnelbana och buss kan ske på ett smidigt och snabbt sätt.

En stationsentré till tunnelbanan i direkt anslutning till bytespunkten för buss vid Tjärhovsplan ser staden som mycket viktig ur både resenärs- och stadsmiljösynpunkt. Stationen bör ha två uppgångar åt norr och den östliga entrén föreslås bli placerad vid Stigbergsparken nära det planerade nya Ersta sjukhus som planeras få sin huvudentré mot Folkungagatan öster om parken.

Den södra uppgångens läge föreslås inom ett område från Åsögatan i norr till Skånegatan i söder och från Renstiernas gata i väster till Klippgatan i öster. Uppgången ska placeras så att den kan ge god tillgänglighet till de boende på östra Södermalm.

Den norra tunnelbaneentrén vid Station Hammarby Kanal föreslås bli placerad vid kajen på Södermalmssidan. En placering i närmare anslutning till bostäderna strax norr om kajen är egentligen önskvärd. En flytt av tunnelbaneentrén norrut innebär dock att den södra tunnelbaneentrén vid Lumaparken hamnar i ett sämre läge. Föreslagen placering av den södra tunnelbaneentrén vid Lumaparken, med bra omstigningsmöjlighet till Tvärbana och bussar är optimal och bör därför prioriteras.

Bakgrund

En förutsättning för att kunna bygga det stora antalet bostäder i regionen som behövs är att ha ett kollektivtrafiksystem som kan möta detta behov. Den spårbundna kollektivtrafiken är här central då det behövs en utbyggd kapacitetsstark kollektivtrafik.

Regeringen har den 28 februari 2013 beslutat om kommittédirektiv (2013:22, Utbyggnad av tunnelbana och ökad bostadsbebyggelse i Stockholms län) som gett förhandlingsperson i uppdrag att genomföra en förhandling om Stockholms läns infrastruktur i syfte att åstadkomma en utbyggnad av tunnelbanan.

Med anledning av detta arbete har staten (genom 2013 års Stockholmsförhandling), Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun, Solna stad och Järfälla kommun beslutat sig för att ingå ett avtal (huvudavtal inkl delprojektavtal, dnr 003-27/2014) inför det fortsatta arbetet med tunnelbanans utbyggnad.

En tunnelbaneutbyggnad i omfattning enligt 2013 års Stockholmsförhandling möjliggör en kraftigt utökad bostadsbebyggelse. Den ökade bostadsbebyggelsen sker inte bara längs utbyggda delar av tunnelbanan utan längs hela den kapacitetsförstärkta tunnelbanelinjen. Sammantaget innebär avtalet att Stockholms stad, Solna stad, Nacka kommun och Järfälla kommun åtar sig att själva eller genom annan bostadsexploator uppföra 78 000 bostäder i berörd geografi.

Som en förutsättning för finansieringen av utbyggnaden av tunnelbanan finns även med förändrade och breddade trängsel-skatter. Hela utbyggnaden av tunnelbanan genomförs till en investeringskostnad om 19 500 miljoner kronor. Därutöver finansierar landstinget fordon och depåer till ett belopp om 6 200 miljoner kronor. Tillsammans med investeringen i utbyggnad av tunnelbanan uppgår de samlade investeringarna till 25 700 miljoner kronor.

Stockholm stad har genom *Avtalet om finansiering och medfinansiering av utbyggnad av tunnelbanan samt ökat bostadsbebyggelse i Stockholms län enligt 2013 års Stockholmsförhandling* förbundit sig att samverka och medfinansiera utbyggnaden av tunnelbanan samt att finansiera bostadsbyggande utmed delsträckorna.

I enlighet med huvudavtalet och delprojektavtal omfattar samverkans- och medfinansieringsprojektet utbyggnad av tunnelbana utmed tre delsträckor. Dessa hanteras i var sitt delprojekt:

- sträckan Kungsträdgården- Sofia-Hammarby kanal-(Sickla)-(Järla)-(Nacka C), samt sträckan Kungsträdgården- Sofia- Gullmarsplan och Söderort
- sträckan Odenplan- Hagastaden- (Arenastaden)
- sträckan Akalla-(Barkarby station)

Delprojekten är reglerade i särskilda delprojektavtal vilka är bilagda Huvudavtalet.

Stockholm stad har förbundit sig genom avtalen att för delsträckorna Kungsträdgården- Sofia-Hammarby kanal-(Sickla)-(Järla)-(Nacka C), samt Kungsträdgården- Sofia- Gullmarsplan och Söderort:

- verka för att tunnelbaneutbyggnaden kan genomföras i enlighet med tecknat huvudavtal och delprojektavtal

- verka för att nya detaljplaner, som möjliggör utbyggnad av tunnelbanan, antas och vinner laga kraft i enlighet med tidplan.
- åta sig att genomföra erforderliga planarbeten enligt överenskommen tidplan
- medfinansiera med 2,35 miljarder kr (*prisnivå januari 2013*)
- uppföra ca 42 900 bostäder i söderort till senast år 2030

I det fortsatta arbetet kommer FUT, efter att ha inhämtat allmänhetens, sakägares och kommunernas synpunkter, att välja lägen för stationsuppgångar till tunnelbanan och utreda dessa vidare i en järnvägsplan. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) kommer att redogöra för bland annat påverkan på natur- och kulturmiljö. Järnvägsplan och MKB kommer att samrådats i nästa samrådsperiod (plansamrådet är planerat till början av 2016) för denna sträcka.

Under hösten 2015 planerar FUT att samråda om byggskedet inklusive lägen för arbetstunnlar och etableringsområden. Stockholm stad påbörjade planarbetet för detaljplaner i januari 2015. Planerna tas fram med samordnat förfarande för detaljplan och järnvägsplan. En gemensam MKB för detaljplan och järnvägsplan kommer att arbetas fram.

Ärendet

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana (FUT, Stockholms läns landsting) har bett Stockholms stad att yttra sig om lägen för nya stationsuppgångar till tunnelbanan, enligt bifogad samrådsfolder, inför upprättande av järnvägsplan, miljökonsekvensbeskrivning (MKB). Tillståndsansökan, enligt miljöbalken, för utbyggnaden av tunnelbana på sträckan Kungsträdgården – Nacka C kommer också att upprättas.

Samrådsperiod är 9 feb – 12 mars 2015. Yttrandet från Stockholms stad ska ha inkommit till FUT senast den 12 mars 2015.

Planerad utbyggnad av tunnelbanan innebär att befintlig tunnelbana förlängs på sträckan Kungsträdgården – Sofia – Hammarby kanal – (Sickla)- (Järla) – (Nacka C). Två nya tunnelbanestationer planeras inom Stockholms stad, dels i Sofia och dels under Hammarby kanal. Stationen Hammarby kanal planeras så att den har stationsentréer på var sida om kanalen. Ingen ombyggnad av tunnelbanestation Kungsträdgården är planerad. Hela den nya tunnelbanesträckan är planerad att gå i tunnel.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts gemensamt av stadsledningskontoret, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och Södermalms stadsdelsförvaltning.

Kontorens synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret, exploateringskontoret, trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och Södermalms stadsdelsförvaltning är positiva till att en utbyggnad av tunnelbanan i enlighet med 2013 års Stockholmsförhandling sker. Staden deltar aktivt i detta arbete och anser att utbyggnaden är mycket viktig för såväl staden som regionen.

FUT har genomfört kontinuerliga samråd med staden genom att hålla delprojektstyrelsemöten och arbetsmöten om berörd sträcka där representanter för staden har deltagit.

Station Sofia

Staden anser att det är mycket viktigt att tillsammans med FUT fortsätta att studera lägen för stationsentréer, och utformning av dessa, för station Sofia.

Vid Renstiernas gata och Tjärhovsplan ligger en viktig bytespunkt för buss och dit kommer många av tunnelbanans resenärer att ta sig för att fortsätta sin resa. Det bör eftersträvas att bytet mellan tunnelbana och buss kan ske på ett smidigt och snabbt sätt. En stationsentré till tunnelbanan i direkt anslutning till bytespunkten för buss vid Tjärhovsplan ser staden som mycket viktig ur både resenärs- och stadsmiljösynpunkt.

Kontoren bör ha två uppgångar åt norr och den östliga entrén föreslås bli placerad vid Stigbergsparken nära det planerade nya Ersta sjukhus som planeras få sin huvudentré mot Folkungagatan öster om parken. Den södra uppgångens läge föreslås inom ett område från Åsögatan i norr till Skånegatan i söder och från Renstiernas gata i väster till Klippgatan i öster. Uppgången ska placeras så att den kan ge god tillgänglighet till de boende på östra Södermalm.

Station Hammarby kanal

Den norra tunnelbaneentrén föreslås bli placerad vid kajen på Södermalmssidan. En placering i närmare anslutning till bostäderna strax norr om kajen är egentligen önskvärd. En flytt av

tunnelbaneentrén norrut innebär dock att den södra tunnelbaneentrén vid Lumaparken hamnar i ett sämre läge. Föreslagen placering av den södra tunnelbaneentrén vid Lumaparken, med bra omstigningsmöjlighet till Tvärbana och bussar är optimal och bör därför prioriteras.

Kontoren stöder FUT i synen att inom influensområdet för tunnelbanan i kommande miljökonsekvensbeskrivning (MKB) utreda vidare miljöpåverkan, geotekniska grundförhållanden, markföroreningar etcetera samt påverkan på natur- och kulturmiljön.

Kontoren anser att det är viktigt att intrång i privata och offentliga fastigheter minimeras såväl under byggtid som för den permanenta lösningen.

Som svar på remissen ”Samråd om ny tunnelbana till Nacka” hänvisas till vad som sagts i stadsledningskontorets, exploateringskontorets, trafikkontorets, stadsbyggnadskontorets, miljöförvaltningens och Södermalms stadsdelsförvaltnings gemensamma tjänsteutlåtande.

Bilagor

1. Samrådsfolder ”Vi bygger ut Blå linje till Nacka”